

V. XIZMATLAR

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo‘naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda mamlakatda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko‘rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta’sir ko‘rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifatini va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

Zamonaviy jamiyat hayotida xizmatlar sohasi juda keng tarqalgan hodisa hisoblanadi. Bugungi kunda u yoki bu turdagi xizmatlar ko‘rsatmaydigan yoki hech bo‘lmaganda unga duch kelmagan korxonalar deyarli yo‘q.

2022 yil 1 yanvar holatiga viloyatda 31 160 ta faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar qayd etildi. Shundan, xizmatlar sohasida 20 134 ta korxonalar va tashkilotlar faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu ko‘rsatkich o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 106,5 foizga ko‘paydi.

Innovatsion xizmatlarni joriy etish va an’anaviy xizmatlarni rivojlantirish bo‘yicha aniq maqsadli kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirilishi ishlab chiqarilgan bozor xizmatlar hajmini oshishiga olib keldi. Natijada, 2021 yil yanvar-dekabr oylarida xizmatlar ishlab chiqarish hajmi 12 722,2 mlrd.so‘mni tashkil etdib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 119,4 foizga o‘sdi.

2021 yil yanvar-dekabr oylarida ko‘rsatilgan xizmat turlari bo‘yicha (amaldagi baholarda) quyidagicha ifodalanadi:

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>2020 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>	<i>yakunga nisbatan, foizda</i>
Jami xizmatlar	12 722,2	119,4	100,0

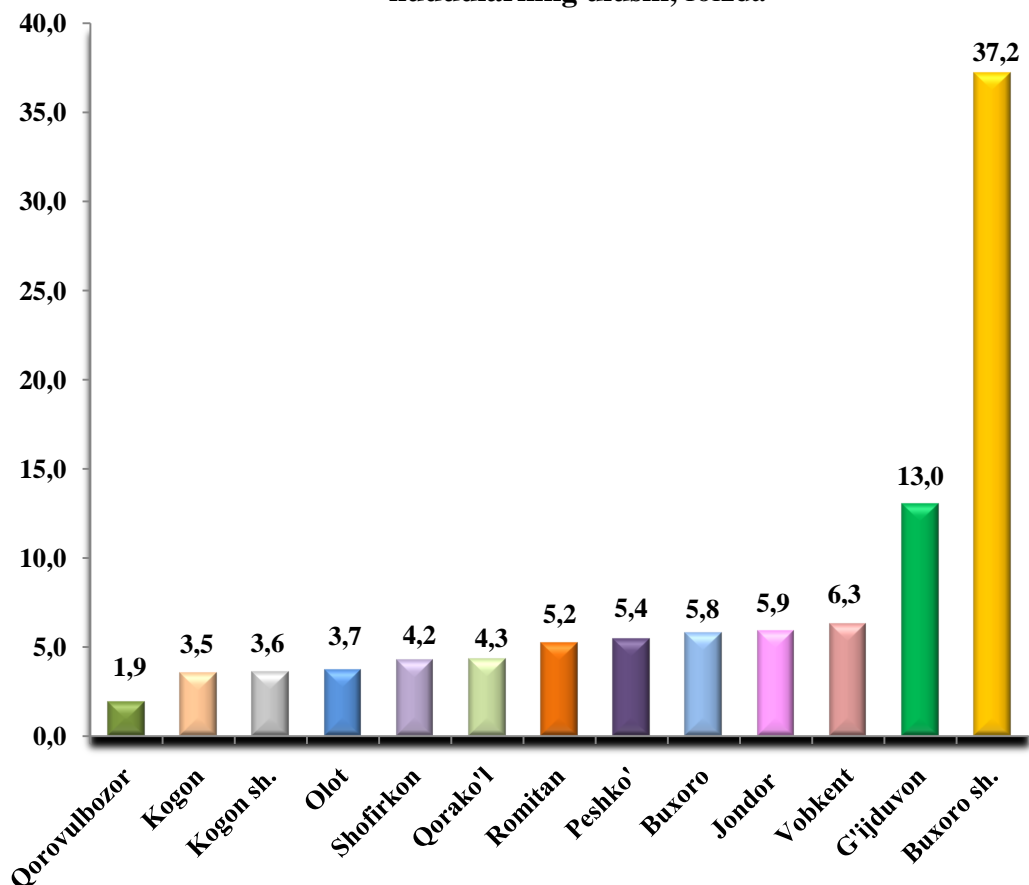
shu jumladan:

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	504,8	118,5	4,0
Moliyaviy xizmatlar	2 074,8	124,8	16,3

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>2020 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>	<i>yakunga nisbatan, foizda</i>
Transport xizmatlari	3 034,6	123,3	23,9
shu jumladan: avtotransport xizmati	2 725,6	115,9	21,4
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	462,1	107,8	3,6
Savdo xizmatlari	4 047,8	109,3	31,8
Ko‘chmas mulk bilan bog‘liq xizmatlar	286,7	126,2	2,2
Ta‘lim sohasidagi xizmatlar	720,0	132,4	5,7
Sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	237,8	136,8	1,9
Ijara xizmatlari	333,7	137,7	2,6
Kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta‘mirlash bo‘yicha xizmatlar	262,3	123,8	2,1
Shaxsiy xizmatlar	268,9	128,1	2,1
Me‘morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	118,2	108,0	0,9
Boshqa xizmatlar	370,5	138,3	2,9

Xizmat ko‘rsatishda eng katta ulush savdo (31,8 foizi), transport (logistik xizmatlar bilan birga) (23,9 foizi), moliyaviy (16,3 foizi), ta‘lim (5,7 foizi) va aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (4,0 foizi) xizmatlarga to‘g‘ri keldi. Ijara xizmatlari (o‘tgan yilga nisbatan 37,7 foizga ko‘p), boshqa xizmatlari (38,3 foizga ko‘p) o‘shirish yuqori bo‘ldi.

2021 yil yanvar-dekabr oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida hududlarning ulushi, foizda

Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida katta ulushga ega bo'lgan Buxoro shahri (37,2 foizni), G'ijduvon tumani (13,0 foizni), Vobkent tumani (6,3 foizni), Jondor tumani (5,9 foizni) tashkil etgan bo'lsa, Kogon (3,5 foizni) va Qorovulbozor tumanlari (1,9 foizni) bilan eng past ulush ko'rsatkichni qayd etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar
(tuman va shaharlar kesimida)

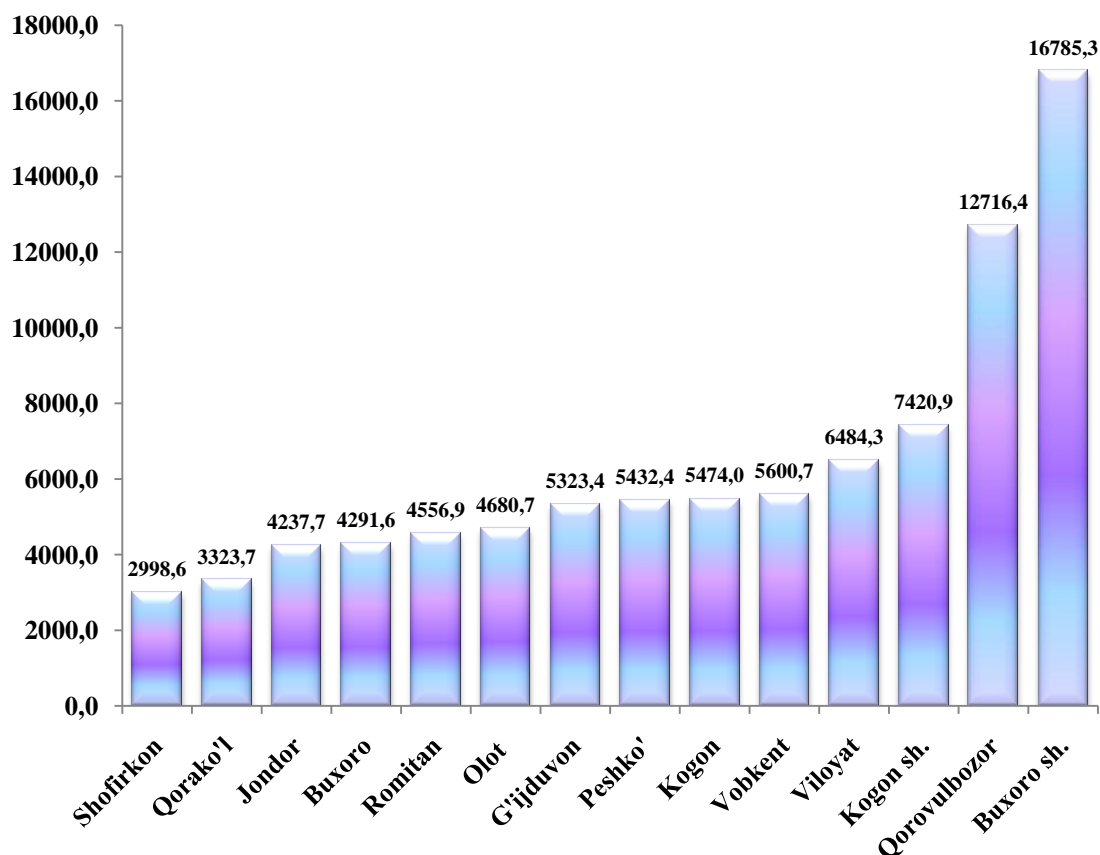
	<i>Jami</i>			<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mlrd. so'm</i>	<i>2020 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>	<i>jami xizmatlar hajmiga nisbatan, foizda</i>	<i>ming so'm</i>	<i>2020 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat bo'yicha	12 722,2	119,4	100,0	6 484,3	117,8
Buxoro sh.	4 745,2	117,3	37,2	16 785,3	116,4
Kogon sh.	459,4	119,5	3,6	7 420,9	118,3
<i>tumanlar</i>					
Olot	471,3	116,1	3,7	4 680,7	114,7
Buxoro	731,7	117,7	5,8	4 291,6	115,7
Vobkent	798,1	164,7	6,3	5 600,7	162,2
G'ijduvon	1 647,6	117,0	13,0	5 323,4	115,4
Kogon	439,0	128,4	3,5	5 474,0	126,0
Qorako'l	552,7	116,4	4,3	3 323,7	115,1
Qorovulbozor	239,1	112,3	1,9	1 2716,4	109,9
Peshko'	682,3	115,1	5,4	5 432,4	113,2
Romitan	661,2	118,1	5,2	4 556,9	116,0
Jondor	753,9	116,4	5,9	4 237,7	114,7
Shofirkon	540,7	114,1	4,2	2 998,6	112,6

Hududlar orasida yuqori o'sish sur'atlari Vobkent (164,7 foiz) hamda Kogon (128,4 foiz), Romitan (118,1 foiz) tumanlarida va Buxoro (117,7 foiz) shaharlarida kuzatildi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Buxoro shahrida 16 785,3 ming so'mga teng bo'lib, o'sish sur'ati o'tgan yilning shu davriga nisbatan 116,4 foizni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlarning eng past ko'rsatkichi Shofirkon (2 998,6 ming so'm), Qorako'l (3 323,7 ming so'm) va Jondor (4 237,7 ming so'm) tumanlarida kuzatildi.

2021 yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha aholi jon boshiga hajmlar, ming so'm

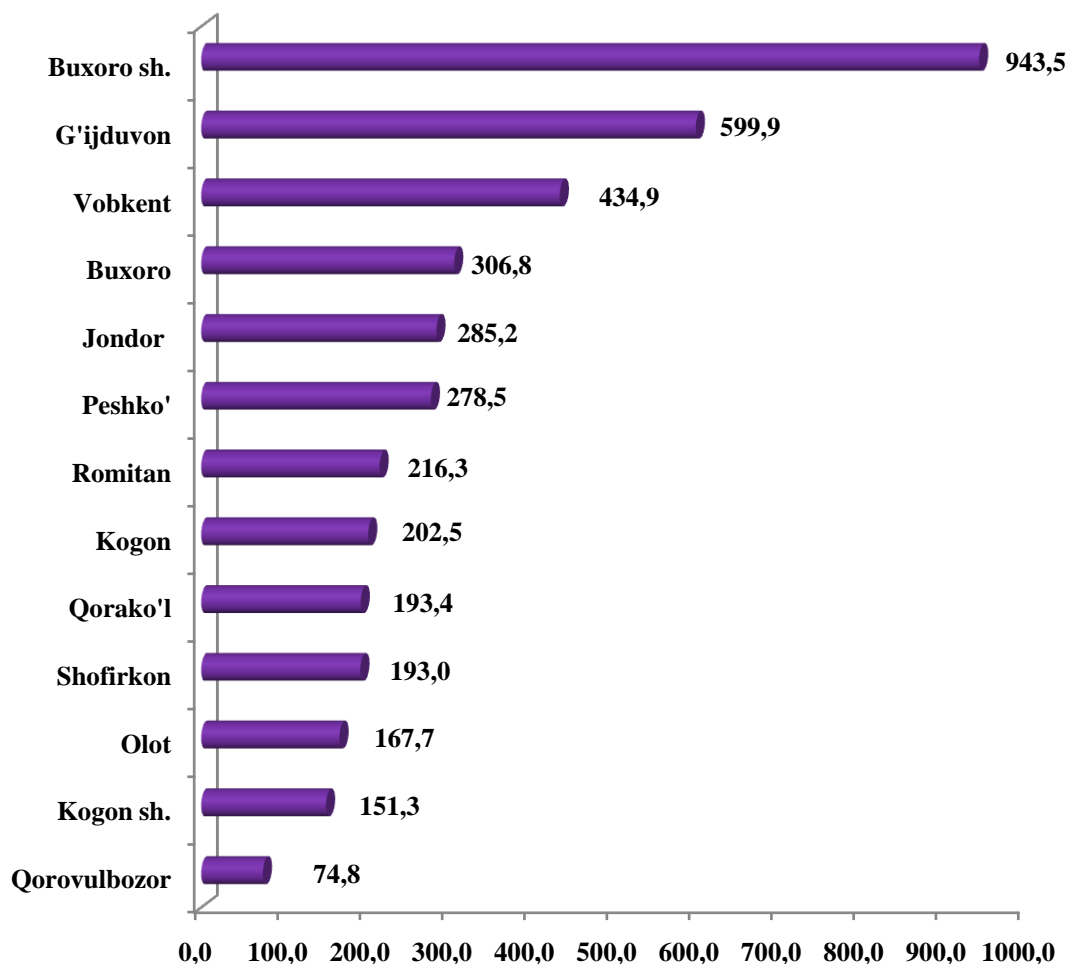
Hozirgi kunda respublikada ulgurji va birja savdo korxonalarining faoliyati uchun zarur huquqiy asoslar yaratilgan bo'lib, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalangan holda chakana savdo tarmog'i faol rivojlanmoqda. Savdo xizmatlari iqtisodiyotda ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmining sezilarli qismini tashkil qiladi.

2021 yil yanvar-dekabr oylarida savdo xizmatlari hajmi 4 047,8 mlrd.so'mga teng bo'ldi. Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmida ulushi 31,8 foizni tashkil etdi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan savdo xizmatlarining o'sish sur'ati 109,3 foizni tashkil etdi.

Savdo xizmatlarining eng katta hajmi Buxoro shahri (943,5 mlrd. so‘m), G‘ijduvon (599,9 mlrd. so‘m), Vobkent (434,9 mlrd. so‘m) tumanlarida qayd etildi.

Hududlar kesimida savdo xizmatlarining hajmi, mlrd.so‘m
(2021 yil yanvar-dekabr)

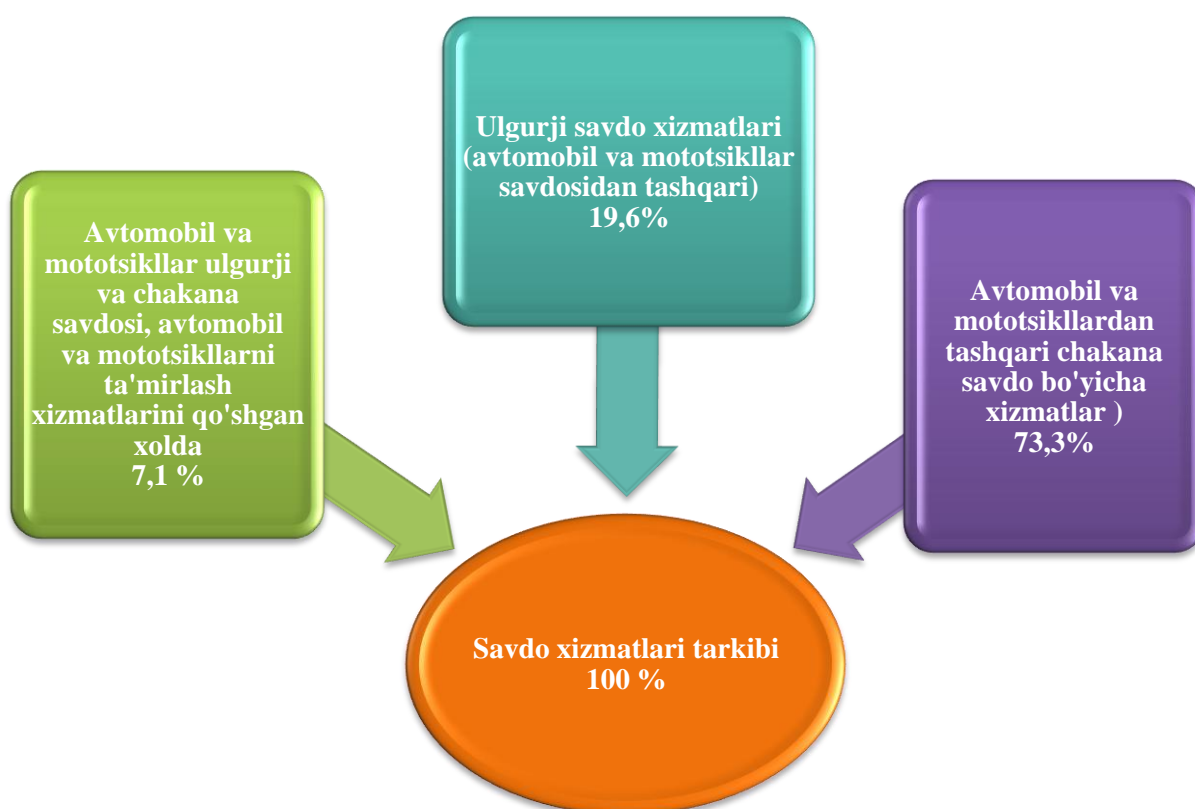
Savdo xizmatlari bo‘yicha eng past ko‘rsatkich Qorovulbozor tumanida kuzatildi. Ushbu hududda savdo xizmatlari hajmi 74,8 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi.

Aholi daromadlari darajasining oshishi bilan iste‘mol talabi va savdo aylanmasi ko‘lami o‘smoqda. Savdo xizmatlari tarkibida avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo‘yicha xizmatlar katta salmoqqa ega. 2021 yil yanvar-dekabr oylarida uning ulushi 73,3 foizni tashkil etdi.

Ulgurji savdo xizmatlarining (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) ulushi 19,6 foizni tashkil etdi.

Avtomobil va mototsikllar ulgurji va chakana savdosi, avtomobil va mototsikllarni ta'mirlash xizmatlarni qo'shgan holda umumiy savdo xizmatlarining 7,1 foizni tashkil qiladi.

Savdo xizmatlari tarkibi, foiz
(2021 yil yanvar-dekabr)

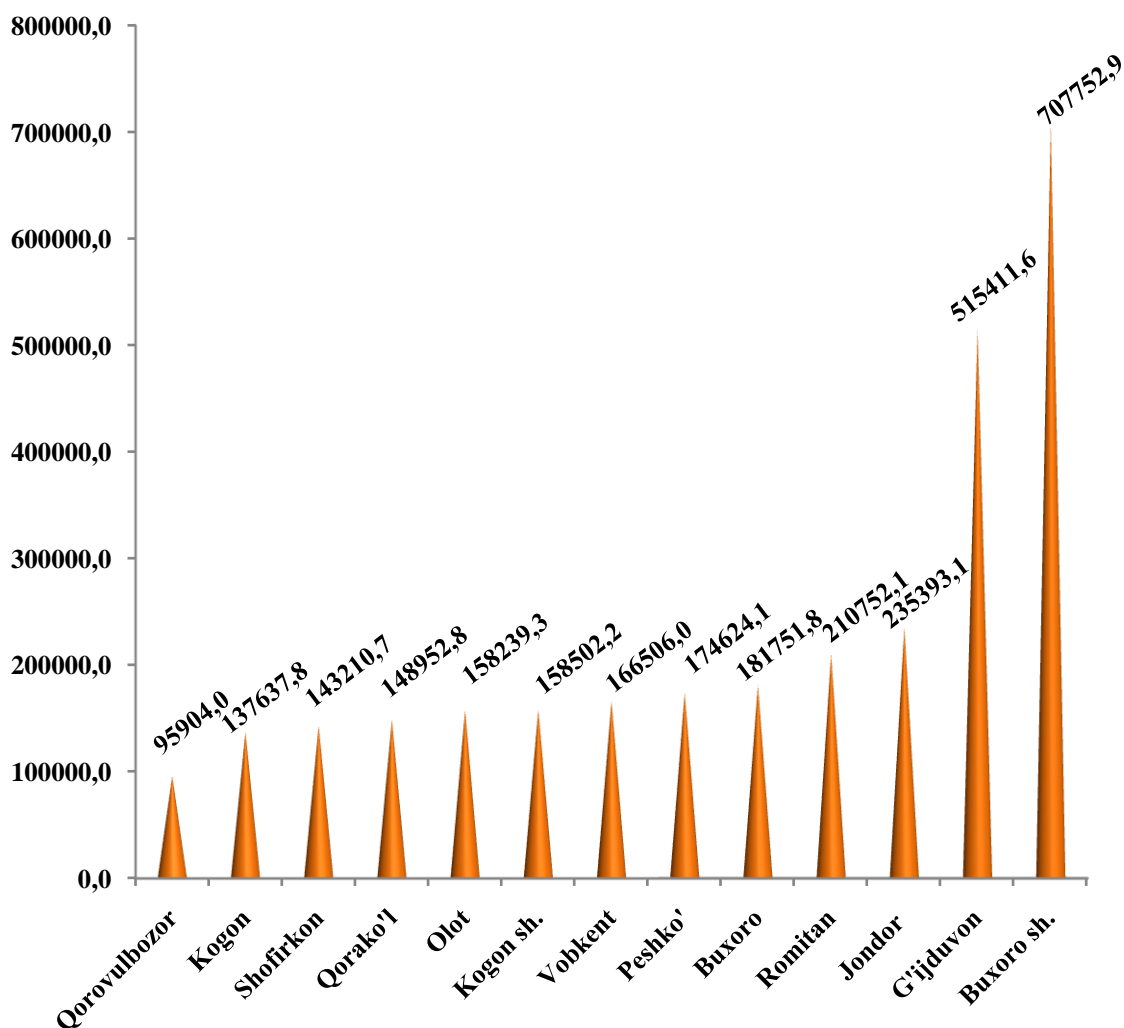

Transport xizmatlarining eng katta qismi avtomobil transportida yuk va yo'lovchi tashish xizmatlari hisobiga to'g'ri keladi.

2021 yil yanvar-dekabr oylarida transport xizmatlarining hajmi 3 034,6 mlrd. so'mga teng bo'ldi. Ularning o'sishi 123,3 foizni tashkil etdi.

Yuqori o'sish sur'atlari Buxoro (143,4 foiz), Kogon (124,9 foiz) shaharlarida, hamda Olot (119,8 foiz), Buxoro (119,2 foiz) tumanlarida qayd etildi.

Hududlar kesimida transport xizmatlarining hajmi, mln. so‘m
(2021 yil yanvar-dekabr)

O‘tgan yilning mos davriga nisbatan transport xizmatlarining o‘shish sur‘ati, Qorovulbozor (116,1 foiz) tumanida pasayganligi qayd etildi.

Ta‘lim sohasida amalga oshirilayotgan tub islohotlar birinchi navbatda ong va fikrlashdagi ijobiy o‘zgarishlarni qo‘llab-quvvatlab, ma‘naviyatni yuksaltirishga hissa qo‘shadi.

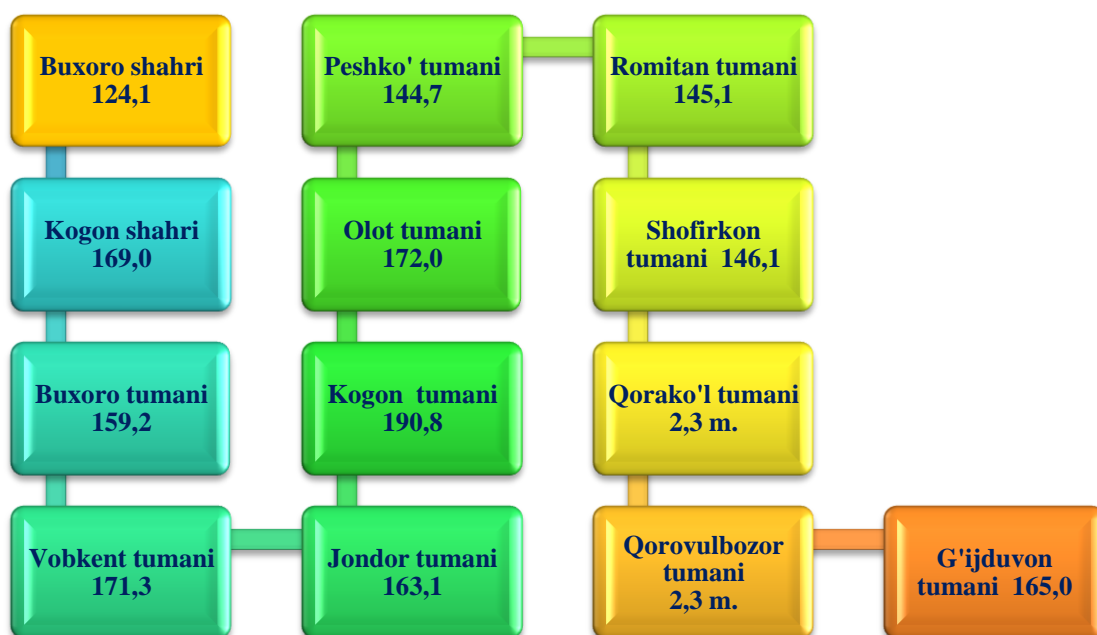
Bugungi kunda o‘quv jarayonining sifati va samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida maktablarni zamonaviy laboratoriya uskunalari, kompyuter texnikasi, darsliklar va yangi avlod metodik materiallari bilan ta‘minlashga alohida e‘tibor qaratilmoqda.

2021 yil yanvar-dekabr oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 720,0 mlrd. so'mga teng bo'ldi. O'tgan yilga nisbatan o'sish 132,4 foizni tashkil etdi.

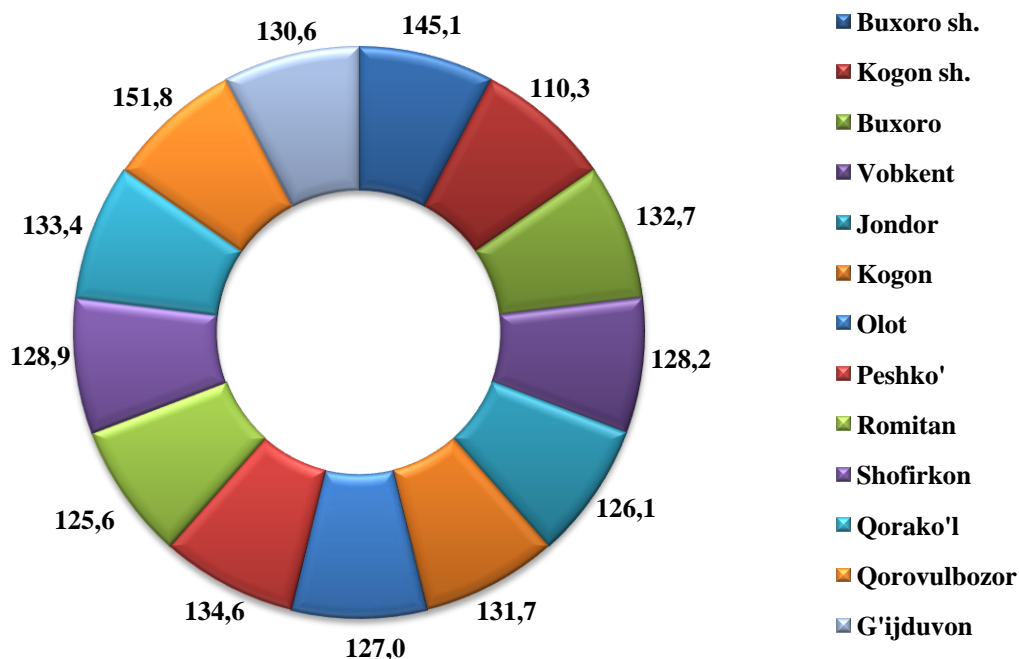
Hududlar kesimida ta'lim xizmatlarining o'sish sur'ati, foiz

(2021 yil yanvar-dekabr)

2021 yil yanvar-dekabr oylarida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi 237,8 mlrd. so'mga teng bo'ldi. O'tgan yilga nisbatan o'sish 136,8 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida sog‘liqni saqlash xizmatlarining o‘shish sur‘ati, foiz
(2021 yil yanvar-dekabr)

Sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar bo‘yicha yuqori o‘shish sur‘atlari Qorovulbozor (151,8 foiz) tumanida kuzatildi.

O‘tgan yilga nisbatan bu xizmatlarning eng past ko‘rsatkichi Kogon (110,3 foiz) shaxrida qayd etildi.

2021 yil yanvar-dekabr oylarida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 6 484,3 ming so‘mni tashkil qildi va o‘shish sur‘ati o‘tgan yilga nisbatan 117,8 foizni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasini jadal rivojlantirish, uning tarkibini etarlicha rivojlangan jamiyat va rivojlangan ehtiyojlar bilan takomillashtirish mumkin va bu umuman hayot sifati kabi hodisa bilan bog‘liq, chunki turli ehtiyojlarni qondirish jarayoni hayot sifatining muayyan standartini yaratadi.